

Extra materiaal en links bij Fons 4

p. 7-8 | Hendrikx

Meer informatie vind je op de website www.modernetalen.com.

p. 14-15 | Kuijpers

- Meer informatie over het Candea College, waar Arnoud werkt, vind je op www.candea.nl. Een introductie tot 'Expeditie Nederlands' vind je [in dit YouTube-filmpje](#). In [dit artikel](#) van Arnoud Kuijpers vind je dan weer uitleg over hoe je de mindset van leerlingen kunt veranderen. Een voorbeeld van een instructiefilmpje dat Arnouds leerlingen moesten maken als toets grammatica vind je [hier](#).
- Tijdens het project met schrijfster [Lisa Weeda](#) moesten leerlingen zelf literaire begrippen uitleggen aan de hand van een animatie. Daarvan vind je [hier](#) een voorbeeld.
- De Facebookgroep rond 'Expeditie Nederlands', waar intussen al meer dan 700 Nederlandse en Vlaamse docenten volgen wat Arnoud en Rutger doen, is [hier](#) terug te vinden.

p. 26-27 | Van Damme

Hieronder vind je de kijkwijzer, het evaluatieschema en enkele reflectievragen bij het project.

1. **Kijkwijzer**

Extra uitleg bij de termen uit de kijkwijzer vind je op de volgende pagina's van Wikipedia:

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Sonnet>

Je kan starten op deze pagina en je vindt alle informatie door verder te klikken en/of eventueel zoektermen in te voeren.

Opmerking: de grens tussen vormelijke en inhoudelijke aspecten is niet altijd duidelijk te trekken. Het schema wil gewoon een houvast zijn; gedichten houden zich niet noodzakelijk aan dit schema...

Vormelijke aspecten:

Versvorm/dichtvorm

-strofenbouw?

-distichon, terzine, kwatrijn, ...

-vaste versvorm?

-sonnet, haiku, limerick

-enjambement?

Ritme

-lettergrepentelling?

Fons 4 | Tijdschrift voor didactiek Nederlands
Jaargang 2, nummer 2 :: maart 2017

-voorlezen?

Rijm en klank

-geen rijm?

-rijm?

-eindrijm?

-omarmend, gepaard, gekruist, slagrijm,

-mannelijk rijm, vrouwelijk rijm

-binnenrijm?

-assonantie?

-rijmdwang vs. rijmvondst?

-alliteratie?

-klankherhaling?

-woordherhaling, assonantie, alliteratie

-klanknabootsing?

Woordkeuze en zinsbouw

-woordgebruik, zinsconstructies (grammaticaal, ongrammaticaal), ...?

-sobere taal, barokke stijl?

Visuele aspecten

-zijn er visuele aspecten in het gedicht?

Inhoudelijke aspecten:

-onderwerp, gedachte, thema, ...?

-beschrijving?

-vergelijking, beeldspraak, metafoor

-origineel inzicht?

-originele verwoording?

-personificatie?

-symbolisch of realistisch?

-paradox?

-humor?

Verband inhoud en vorm

Zie je een verband tussen de inhoud en de vorm van het gedicht?

Genre?

-liefdespoëzie, satire, elegie, religieuze poëzie, maatschappijkritische poëzie, ...?

Algemeen

- moeilijk of eenvoudig?
- eenduidig of verschillende betekenissen?
- herkenbaar?
- bevreemdend?
- vreemd?
- origineel?
- voorspelbaar?

- waardering?

2. Evaluatieschema

Totaal .... /60

Vorbereiding (bundel, print van gedichten, vorbereiding bespreking) .../10	0-5	5-7	8-10
Uitvoering – argumentatie keuze -argumentatie dilemma ‘echte dichter’ vs. ‘amateur’ (argumenten, link met kijkwijzer) .../10	0-5	5-7	8-10
Uitvoering – argumentatie keuze -taalgebruik ..../10	0-5	5-7	8-10
Uitvoering – expressief voorlezen van een gedicht -vlotheid, gebruik van standaardtaal, expressie .../10	0-5	5-7	8-10
Uitvoering – bespreking van een gedicht -argumentatie (link met de ‘kijkwijzer’ -aandachtig gelezen? .../10	0-5	5-7	8-10
Uitvoering – bespreking van een gedicht -taalgebruik (vlotheid, standaardtaal, ...) .../10	0-5	5-7	8-10

3. Reflectie

- Hoe heb je het gedaan in de wedstrijd?

Fons 4 | Tijdschrift voor didactiek Nederlands

Jaargang 2, nummer 2 :: maart 2017

- Had je dit verwacht?
- Heeft de kijkwijzer geholpen?
- Is je kijk op (goede) poëzie veranderd?
  - Waarom niet?
  - Op welke manier?
- Overtuig de leerkracht om dit project volgend schooljaar opnieuw/niet meer te doen.

p. 31-33 | T'Sas & Van den Eynde

Het volledige eindrapport van het PWO-onderzoeksproject is [hier](#) terug te vinden.

p. 34-35 | Casteleyn

Het rapport waarop het artikel van Casteleyn is gebaseerd, is [hier](#) terug te vinden.

Referentie:

Graham, S., Bruch, J., Fitzgerald, J., Friedrich, L., Furgeson, J., Greene, K., Kim, J., Lyskawa, J., Olson, C.B., & Smither Wulsin, C. (2016). Teaching secondary students to write effectively (NCEE 2017-4002). Washington, DC: National Center for Education Evaluation and Regional Assistance (NCEE), Institute of Education Sciences, U.S. Department of Education. Retrieved from the NCEE website: <http://whatworks.ed.gov>.

p. 38-39 | Dombrecht & Muyshondt

Hieronder vind je de vragenlijst (voor de opdracht), de schrijfopdracht (voor de leerlingen) en een korte vragenlijst voor na de opdracht terug.

Stap 1: Vragenlijst (voor de opdracht)

1. Welke schrijfopdrachten heb je al moeten maken dit jaar?
2. Dit waren leuke opdrachten.
  1. Helemaal oneens
  2. Oneens
  3. Neutraal
  4. Eens
  5. Helemaal eens.
3. Ik heb (op taalvlak) iets bijgeleerd door deze opdrachten.
  1. Helemaal oneens
  2. Oneens
  3. Neutraal
  4. Eens
  5. Helemaal eens.
4. Ik schrijf buiten school
(Doorstreep antwoorden die voor jou niet van toepassing zijn en/of voeg een andere antwoorden toe.)
  - Dagboek
  - Blog
  - Recensies
  - Poëzie
  - .....

Stap 2: De schrijfo opdracht (weergave voor de leerlingen)

1. Kies een van onderstaande games.

game	uitleg	waar te vinden
Goodgame Empire	Bouwspel, lijkt een beetje op Minecraft. Bouw je eigen rijk. Je kijkt zelf niet door de ogen van het personage en je personage is niet zichtbaar.	http://p.empire.goodgamestudios.com/?country=nl&pid=1971&gid=12&camp=2&adgr=55
Criminal case	Je bent rechercheur bij de politie. Je kan je eigen uiterlijk kiezen. Om de daders van verschillende misdrijven te vinden krijg je allerlei spelletjes en puzzels voorgeschoteld.	Via Facebook
Runescape	Online multiplayer role-playing game. Speelt zich af in een middeleeuwse fantasiewereld.	http://www.runescape.com/community Druk op 'Play Now' Wel account aanmaken + deel van het spel downloaden.
Game naar keuze (Vraag wel goedkeuring van de leerkracht!)		

2. Speel het spel. Neem een fragment van 5 minuten op met Screencast-o-matic.

- Ga naar <https://screencast-o-matic.com/home>
- Klik op 'Start Recording'
- Zorg er voor dat je webbrowser de plug-in toe staat.
- Klik op 'Get record launcher'
- Installeer de screenrecorder op je computer.
- Ga opnieuw naar <https://screencast-o-matic.com/home> en klik op 'Start Recordig'.
- Er verschijnt een rechthoekige kader op je scherm.
- Ga naar het spel dat je wil spelen/opnemen
- Zet de instellingen van de opname op de gewenste eigenschappen (duur, geluid, ...)
- Druk op 'Rec'. Binnen drie seconden start de opname.
- Speel het spel tot de opname voltooid is. Je kan ook tijdig pauzeren.
- Klik op 'Done'.
- Sla het spel op als 'Save as Video File' op je computer.

Indien mogelijk, mag je ook met een camera/iphone/tablet/... je televisiescherm/computerscherm filmen. Zo kan je ook games spelen op consoles zoals Playstation of Xbox.

(Noot: Je zal dit videofragment ook moeten doorsturen naar je leerkracht!)

3. Schrijf een tekst over je fragment. In onderstaande lijst vind je de richtlijnen.

- Lengte: Tussen de 550 en 750 woorden
- Arial 11, interlinie 1,2
- Wie is hij/zij? (mens/dier/fantasy-personage/...)
- Wat is zijn doel?
- Wat gebeurt er in het fragment? (Beschrijf door de ogen van het personage.)
- Hoe voelt het personage zich bij wat er gebeurt? Wat denkt hij/zij/het?
- Wat gebeurt er nadat het fragment is afgelopen? Wat doet het personage dan?

4. Puntenverdeling (/15)

Grammatica	/3 (- 0,5/fout)
Spelling	/3 (- 0,5/fout)
Stijl	/1 (-0,5/fout)
Samenhang (= Zorg dat je tekst een verhaaltje is. Het is niet de bedoeling dat elke vereiste zoals 'beschrijving van personage', 'beschrijving van het doel' etc. wordt opgesomd.)	/1
Creativiteit en inhoud (Wat betreft beschrijving, wat er gebeurt in fragment, hoe personage zich voelt, wat er achteraf gebeurt.)	/2 (0.5 punt/vereiste)
Beschrijving personage	/1
Beschrijving van wat er gebeurt in het fragment	/1
Hoe voelt het personage zich hierbij? Wat denkt het personage?	/2 (1 punt/vereiste)
Wat gebeurt er achteraf?	/1

5. Stuur zowel het opgenomen fragment als je taak door naar je leerkracht.

Stap 3: Vragenlijst (na de opdracht)

1. Game je in je vrije tijd?

1. Nooit 2. Elke paar maanden 3. Elke maand 4. Elke week 5. Elke dag

2. Welke games speel je dan? (Geef de naam van genres of van specifieke videogames.)

- .....
- .....
- .....

3. Heb je nu voor een game gekozen die je al gespeeld hebt?

Ja/nee, waarom:

Fons 4 | Tijdschrift voor didactiek Nederlands
Jaargang 2, nummer 2 :: maart 2017

4. Was deze schrijfo opdracht leuker dan de andere schrijfo opdrachten die je dit jaar hebt gehad?

Ja/nee, waarom:

5. Ik heb (op taalvlak) iets bijgeleerd door deze opdracht:

1. Helemaal oneens   2. Oneens   3. Neutraal   4. Eens   5. Helemaal eens.